

Житомирський медичний інститут

Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус

освітньої компоненти

«Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Освітньо-професійна програма: «Фізична терапія, ерготерапія»

Вид освітньої компоненти: вибіркова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

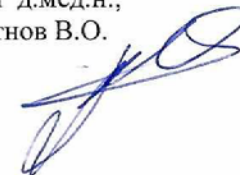
Затверджено на засіданні кафедри

«Сестринська справа»

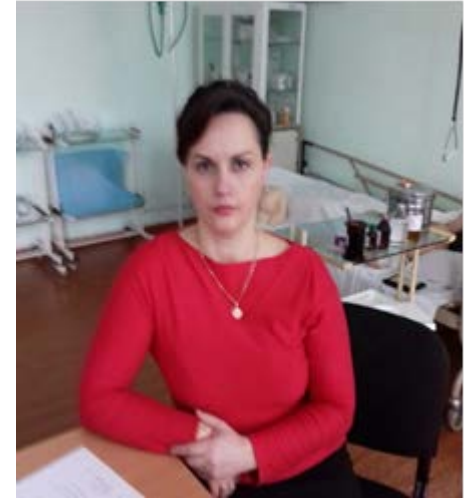
Протокол №1 від «26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.мед.н.,

професор Заболотнов В.О.

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей
Викладач	Купріяненко Анжела Василівна
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	067 952 56 09
E-mail:	xangellxx8@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації: Понеділок та Четвер з 16.10 до 18.40 Онлайн комунікація з використанням відео- або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

1. Назва освітньої компоненти

«Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей»

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
Самостійна робота	60

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2022	3	5	227 «Фізична терапія, ерготерапія»	4 / 120	1	ПМК	вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених ОК: «Анатомія людини», «Види оздоровчої-рухової активності», «Медична біологія», «Правові аспекти дій фізіотерапевтів, ерготерапевта», «Профілактична медицина, гігієна та екологія», «Теорія і методика фізичного виховання»;
- інтегрується з такими ОК: «Основи догляду за хворими та інвалідами», «Основи терапії», «Основи хірургії», «Основи педіатрії», «Біомеханіка», «Лікувальна фізкультура», «Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату», «Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи».

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Метою вивчення освітньої компоненти є набуття системних знань з курсу «Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей» та підготовка конкурентно-спроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми у галузі охорони здоров'я з надання невідкладної допомоги.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- розробка оптимального змісту навчальної дисципліни;

- забезпечення досягнення майбутніми фахівцями якісно нового рівня у засвоєнні знань з , розуміння ними оптимальних шляхів поліпшення навчання і професійної орієнтації ЗВО, подальшого підвищення рівня їх морального, фізичного й естетичного виховання;
- відбір і систематизація форм, методів і прийомів навчання майбутнього фахівця з метою озброєння ЗВО навичками й уміннями організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- формування професійно-педагогічної спрямованості майбутніх фахівців.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра дана освітня компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Загальні:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові):

- Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
- Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
- Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
- Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
- Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

- Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
- Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
- Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

- Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
- Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).
- Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
- Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
- Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
- Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі трактувати отриману інформацію.
- Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).
- Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
- Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.
- Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 4).

- Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності
- Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.
- Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.
- Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.
- Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
- Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 3), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Під час вивчення освітньої компоненти у здобувачів вищої освіти формуються соціальні навички (**soft-skills**):

- здатність до усного спілкування, вміння переконувати і аргументувати;
- вміння чітко і ясно висловлювати свої думки, самопрезентація;
- самоосвіта, бажання змінюватися і удосконалювати свої вміння і навички;
- вміння працювати в групі, лідерські та моральні якості,
- приймати рішення відповідно до створеної ситуації, аналізувати певні явища;
- проявляти творчий підхід для розв'язку експериментальних проблем, креативне мислення;
- вміння подати інформацію іншим тощо.

**8. Методична картка освітньої компоненти
Лекції**

№ з/п	Назва теми
1	Вступ. Сучасне уявлення про фізичну реабілітацію військовослужбовців, які беруть участь у бойових діях, членів їх родин.
2	Наслідки поранень під час військових дій - неврологічні, травматологічні психологічні.
3	Класифікація бойових поранень.
4	Реабілітаційне обстеження пацієнтів з неврологічними та травматологічними ускладненнями після бойових поранень.
5	Програма комплексної фізичної реабілітації пацієнтів з неврологічними та травматологічними ускладненнями після поранення.
6	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації пацієнтів після ампутацій внаслідок бойових дій.
7	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації при ускладненнях з боку центральної нервової системи у постраждалих внаслідок бойових дій.
8	Програма фізичної реабілітації пацієнтів з сенсорними ускладненнями після поранень.
9	Застосування засобів фізичної реабілітації для подолання посттравматичного синдрому внаслідок бойових дій.
10	Психологічна допомога та реабілітація родин військових - учасників бойових дій.

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми
1	Наслідки поранень під час військових дій - неврологічні, травматологічні психологічні.
2	Класифікація бойових поранень.
3	Реабілітаційне обстеження пацієнтів з неврологічними та травматологічними ускладненнями після бойових поранень.
4	Програма комплексної фізичної реабілітації пацієнтів з неврологічними та травматологічними ускладненнями після поранення.
5	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації пацієнтів після ампутацій внаслідок бойових дій.
6	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації при ускладненнях з боку центральної нервової системи у постраждалих внаслідок бойових дій.
7	Програма фізичної реабілітації пацієнтів з сенсорними ускладненнями після поранень.
8	Застосування засобів фізичної реабілітації для подолання посттравматичного синдрому внаслідок бойових дій.
9	Психологічна допомога та реабілітація родин військових - учасників бойових дій.
10	Підсумковий модульний контроль

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Особливості організації діяльності реабілітаційних закладів в Україні
2	Державні цільові програми в структурі МОЗ України
3	Корекція м'язового тону засобами фізичної реабілітації в рамках ускладнень після поранень.
4	Методика застосування сучасних тренажерних комплексів та систем.
5	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації пацієнтів після ампутацій внаслідок бойових дій.
6	Застосування засобів фізичної реабілітації в період протезування.
7	Програма фізичної реабілітації пацієнтів після контузій
8	Програма фізичної реабілітації пацієнтів з ураженням зорового аналізатора після поранення.
9	Застосування засобів фізичної реабілітації для подолання посттравматичного синдрому внаслідок бойових дій.
10	Психологічна допомога та реабілітація родин військових - учасників бойових дій. Релігійні проблеми та їх вирішення.
	Разом: Застосування засобів фізичної реабілітації в період протезування.

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за освітньою діяльністю здобувача вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння ОК визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з ОК, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення ОК, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

**Розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти при вивченні ОК
«Комплексна реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей»
Модуль 1**

Поточне тестування та самостійна робота									ПМК	ІДРС	Сума
Модуль I											
Змістовий модуль 1									40	6	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
6	6	6	6	6	6	6	6	6			
54											

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг здобувача бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та

розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикоруційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf, «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf, працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базові:

1. Герцик А. М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації, фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату - Львів : ЛДУФК, 2018. - 387 с.
2. Вакуленко Л.О. Основи медичної і соціальної реабілітації в медсестринстві / За заг. ред.. Л.О.Вакуленко.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2020.- 372с.
3. Вакуленко Л. О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії / за ред. Л. О. Вакуленко, Клапчука В. В.- Тернопіль : Укрмедкнига, ТДМУ, 2018. - 371 с.
4. Вакуленко Л. О. Реабілітаційний масаж - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2018. - 522с.
5. Пустовойт Б.А., Калмиков С.А., Калмикова Ю.С., Дугіна Л.В., Бородай О.Л., Клпчук Ю.В. Медична та фізична терапія при бойових ушкодженнях на етапах відновного лікування. Харків: Планета-прінт 2019.-303с.
6. Михалюк С. Л. Терапевтичні вправи: підручник / С. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. - 228 с.
7. Сапункова С.С. Медична та соціальна реабілітація : навчально-методичний посібник для студентів та викладачів медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти, закладів (факультетів) післядипломної освіти, інструкторів з лікувальної фізкультури та масажу, практикуючих медичних сестер - Київ : Медицина, 2018. - 278 с.
8. Яковенко Н.П., Самійленко В.Б. Фізіотерапія: підручник.- К.: ВСВ Медицина, 2018.-256с.

Допоміжні:

1. Мухін В.М. Основи фізичної реабілітації.- Львів,2005.-470с.
2. Самойленко В.Б., Яковенко Н.П. Медична і соціальна реабілітація / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко – К.: Медицина ,2013.- 463с.
3. Шегедин М.Б., Шустакевич С.Ф., Муровський В.С. Медсестринство в хірургії: Навч.посібник.-К.: Медицина, 2008.-120с.
4. <https://www.twirpx.com/file/1527964/>

Викладач _____

(підпис)